Bescherm de natuur in het GEESTMERAMBACHT

Colleges van Burgemeester en Wethouders
en de leden Gemeenteraad
Gemeente Dijk en Waard
Parelhof 1
1703 EZ Heerhugowaard

Gemeente Alkmaar
Mallegatsplein 10,
1815 AG Alkmaar

Zuid Scharwoude, 3 mei 2022

Geacht College, geachte raadsleden,

Betreft:
concept Uitvoeringsplan Recreatiegebieden Geestmerambacht, Groene Loper & Park van Luna

Na het gereedkomen van de definitieve Visie Recreatiegebieden Geestmerambacht 2030 is ons gebleken dat een aantal zaken uit o.a. de zienswijzen van het burgerinitiatief Bescherm de Natuur in het Geestmerambacht, Stichting Kleimeer en de Vogelwerkgroep Alkmaar en Omstreken niet (meer) meegenomen is. Niettemin wordt nu wel al op basis van die definitieve visie gewerkt aan het concept Uitvoeringsplan, hetgeen ons zorgen baart. Dit concept is door het Algemeen Bestuur Recreatieschap Geestmerambacht in augustus 2021 vastgesteld.
Het concept Uitvoeringsplan is of wordt (binnenkort?) met u besproken.

Met belangstelling hebben genoemde organisaties de plannen bekeken. En wij geven u het volgende ter overweging:

- Worden met de uitvoering van dit Uitvoeringsplan de beoogde doelstellingen gerealiseerd?

Naar onze inschatting worden de beoogde doelstellingen niet gerealiseerd.

Doel van de plannen is door investeringen -te bekostigen uit de reserves van het recreatieschap- opbrengsten te genereren waardoor de gemeentelijke bijdragen aan het recreatieschap beperkt blijven tot €480.000 per jaar; een verdubbeling tov de bijdrage in 2020.

In eerdere reacties is door ons al aangegeven dat er geen draagvlak bestaat voor grootschalige recreatieve ontwikkelingen in het gebied. Deze zullen leiden tot aantasting van de huidige natuurwaarden en de rust in de gebieden. Die vrees wordt met dit concept Uitvoeringsplan niet weggenomen.

In het concept Uitvoeringsplan d.d. augustus 2021 worden 14 projecten gepresenteerd. In Bijlage 1 is de locatie van elk project aangegeven en in Bijlage 2 wordt door ons in detail op elk plan ingegaan.

Stichting burgerinitiatief “Bescherm de natuur in het Geestmerambacht”
Postadres: Dorpsstraat 470, 1722 EK Zuid Scharwoude, telefoonnummer: 0226 317302; KvK 64119653.
Rekeningnummer: NL68 SNSB 0926 0076 88 t.n.v. St. Bescherm natuur GA.
Website: www.adventureparkgeestmerambacht.nl Email: info@adventureparkgeestmerambacht.nl

Samenvatting

- Wij missen in projectplan 1 van het concept Uitvoeringsplan: de uitwerking en de daarbij te stellen kaders en doelstellingen om de natuur- en recreatiedoelstellingen, inclusief de borging van NNN en ecologische verbindingszones in de gebieden en naar de omgeving, te borgen. Zonder de gedetailleerde uitwerking van dit ons inziens centrale onderdeel van het concept Uitvoeringsplan, is het niet mogelijk om kaders te stellen en de overige (deel)plannen te beoordelen. Dan zal in de praktijk het enige toetsingskader de financiële opbrengst zijn.

- De ambitie om natuur, recreatie, versterking van biodiversiteit te laten samengaan is met de voorgenomen projecten niet aannemelijk gemaakt of is niet mogelijk. De plannen zijn eenzijdig gericht op het vergroten van meer inkomsten door het realiseren van grootschalige bouwprojecten en commerciële activiteiten ; dit in een omgeving waarvoor beperkingen gelden vanwege haar grotendeels beschermde NNN-status (Natuurnetwerk Nederland).

- De geschetste ambitie voor de gebiedsontwikkeling in de Groene Loper legt een groot beslag op de financiële middelen van het recreatieschap. Wij vragen ons oprecht af wat de meerwaarde is voor de natuur- en recreatiedoelstellingen. De beoogde recreatieve fietsroutes lopen veelal in de nabijheid van reeds bestaande verbindingen. De spoorlijn, de N242 en N245 en het kanaal Kolhorn blijven knelpunten. De aanleg van de vaarroute door de Groene Loper ten noorden van Sint Pancras behoort ons inziens NIET tot de kerntaken van het Recreatieschap maar legt wel een groot beslag op de beschikbare middelen én leidt tot hogere beheerkosten. Het realiseren van meer natuur elders en het laten vallen van de dure vaar- en fietsroutes in de Groene Loper leiden tot totaal méér recreatief groen tegen lagere kosten.

- Projectplan 7 (Ontwikkelen noordelijke entree, inclusief locatie Beach Park) past niet in het Geestmerambacht. Het heeft een grote impact op het hele NNN-gebied. Jaarronde publieksvoorzieningen (horeca, vergader- en congresruimte, flexwerkplekken, wellness, hotel), de hoge toren voor klimsport (bomenparcours, klimwand, abseilen, kabelbaan), de challenge-parcoursen, bootcamps, e-crossterrein (kart, quad, zijspan, 4x4), BMX-baan, skeelerbaan, wielerbaan gaan niet samen met de beoogde versterking van NNN-natuurwaarden, het verhogen van biodiversiteit en het behoud van rust.

- Het zoeken naar een bijdrage in energie en klimaat in het gebied van het Recreatieschap Geestmerambacht kan ten koste gaan van landschap en natuur en recreatie en lijkt ingegeven door financiële motieven. De gemeenteraad van Langedijk heeft tijdens de RES-discussie het Geestmerambacht uitgesloten als zoekgebied.

- In het concept Uitvoeringsplan wordt gesproken over mogelijke uitruil NNN-gebieden. Uitruil en verkleining van verschillende leefgebieden (bos, weide, water) leidt tot verschraling van natuur. Dit heeft tot gevolg dat de in het concept Uitvoeringsplan genoemde “ambitie om natuur, recreatie, versterking van biodiversiteit te laten samengaan” niet gerealiseerd zal worden.

De provinciale doelstelling richt zich juist op uitbreiding van beschermde leefgebieden en versterking van biodiversiteit in het NNN.

Wij brengen met deze brief onze zorgen wederom onder uw aandacht.

Wij vragen u andermaal om zéér kritisch naar de (uitvoerings)plannen te kijken. Schade aan natuur is vaak onomkeerbaar en herstel is kostbaar.

Uiteraard zijn wij bereid tot nadere toelichting.

Hoogachtend,

C.M.M. Zandbergen
Voorzitter Stichting burgerinitiatief “Bescherm de natuur in het Geestmerambacht”

Mede namens
De Stichting Kleimeer,
Vogelwerkgroep Alkmaar en Omstreken

Bijlagen
Bijlage 1: Overzicht projectlocaties
Bijlage 2: Opmerkingen per project

OVERZICHT PROJECTLOCATIES

BIJLAGE 1

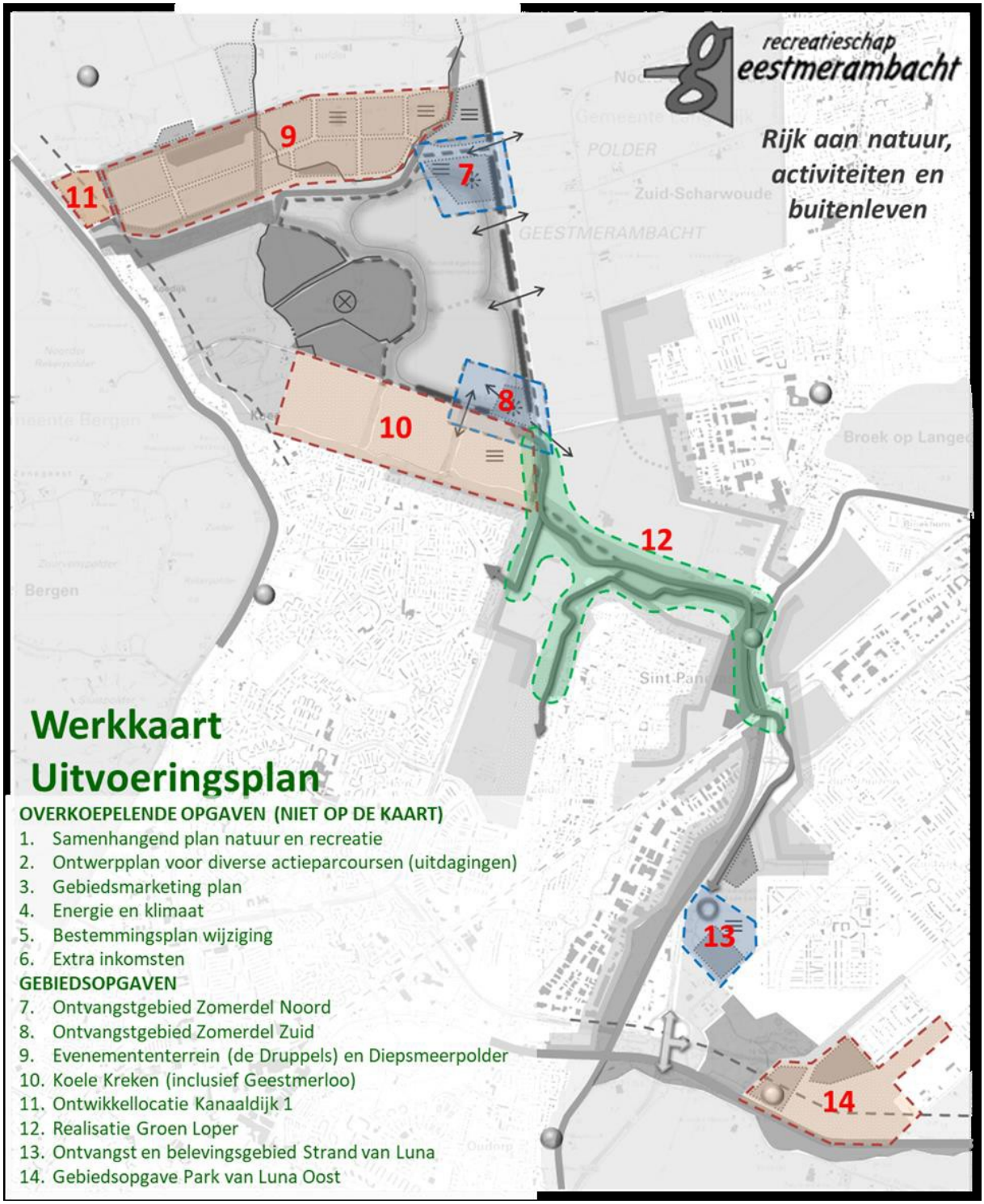

OPMERKINGEN PER PROJECT **BIJLAGE 2**

Project-nr.	Titel	Tekstuele citaten/aandachtspunten	Onze reacties
1	Samenhangend plan natuur /recre-atiedoelstellingen voor het gehele gebied, inclusief borging NNN en ecologische verbindingszones door gebied en naar de omgeving.	*bldz. 12:* – "*Met de toenemende behoefte aan natuur in en om de stad (beleven van rust en ruimte) groeit het belang van een gedegen zonerings- en natuurbeheersplan gericht op het vergroten van de biodiversiteit in het gehele gebied.*" – "*Niet alle natuurwaarden zijn verstoringsgevoelig en veel natuur kan daardoor goed samengaan met ontwikkeling van recreatief gebruik. Maar het gebied heeft ook natuur en biodiversiteit die wel kwetsbaar is en die vraagt om een goede zonering.*" – "*De provincie heeft als vertrekpunt een beschrijving opgesteld van wezenlijke kenmerken en waarden. Ook zal in een aantal gevallen gezocht worden naar* ***uitruil van NNN-gebieden****. Het gaat om de mogelijkheid om natuurgebieden zonder bescherming een NNN-status te geven, in ruil voor ontwikkeling in enkele recreatiegebieden met NNN-status bij de Zomerdel*"	• Naast een goede zonering is juist ook het planmatig beheer gericht op in standhouden en vergroten van natuurwaarden van groot belang. • Natuur en biodiversiteit is gevoelig voor verstoring. Dit blijkt o.a. uit de afname van soortenrijkdom (biodiversiteit) en teruggang in aantallen. Verstoring dient ten alle tijde beperkt gehouden te worden om het herstelvermogen niet in gevaar te brengen. • Naast een goede zonering in ruimte zal ook een zonering in tijd (bv. broedseizoen, winterrust op plas Zomerdel, lichtverstoring voor vleermuizen ed) noodzakelijk zijn. Zonering vraagt om stringente handhaving. • Uitruil van gebieden lijkt ons onwenselijk. Er zijn geen gebieden in de buurt met dezelfde kwaliteit (o.a. winterrustgebied voor Smienten) als de Zomerdel. Tevens vraagt uitruil om langdurige commitment en de bereidheid te investeren in natuurontwikkeling in de daarvoor geschikte gebieden.
2	Ontwerpplan voor diverse actieparcoursen (uitdagingen)	bldz. 14: – "*In zowel Geestmerambacht als Park van Luna zijn en komen diverse mogelijkheden voor parcoursen en allerlei activiteiten gericht op bewegen en buitensport. De nadruk ligt op ontwikkellocatie Beach*	• Deze ambitie is strijdig met de ambitie om natuur en biodiversiteit te versterken. Tenzij gekozen wordt voor “niet intensieve” vormen. Ook bij het raadplegen van gebruiker en inwoners (o.a.de Swipocratie-poll en bijeenkomsten) is

		Park, routes door Geestmerambacht en routes door Park van Luna (Huigenbos[1], Labyrint). Huidige parcoursen en bestaande ondernemers worden betrokken."	gebleken dat het grote merendeel van de gebruikers kiest voor rust en groene ruimte. De nadruk die gelegd wordt op ontwikkellocatie Beach Park , de routes door Geestmerambacht en Park van Luna hebben gezien hun aard en omvang negatieve impact op de wijde omgeving, natuur en landschapsbeleving van de deels beschermde NNN-gebieden.
		- "*Voorbeelden van ondernemingen: klimsport (parcours, klimmuur, abseilen), ruimte met diverse groepsbuiten-sporten (challenge-parcoursen, bootcamps), e-crossterrein (kart, quad, zijspan, 4x4), BMX-baan, skeelerbaan, uitkijktoren, kabelbaan, wielerbaan.*	• Klimsport vraagt om ongewenste hoge bouwwerken die feitelijk niet passen in het landschapsbeeld. Motor-crossterreinen gaan niet samen met rust en natuur, ook niet als het gaat om voertuigen met elektrische motoren.
		- *Een deel van deze activiteiten wordt mogelijk gemaakt op de ontwikkelkavels.*	• Het is onduidelijk wat en waar zich op de ontwikkelkavels gaat bevinden. In de te maken afwegingen dient vooraf duidelijk aangegeven worden wat de effecten op de biodiversiteit en de natuur- en landschapswaarden zullen zijn.
		- *Een aantal zal deels door openbaar gebied lopen.*"	• Blijkbaar wordt het huidige openbare gebied verkleind. Deze vermindering van openbare toegankelijkheid is in strijd met de uitgangspunten.
		– "*Ook kunnen recreatieve, rustige activiteiten uitgebreid en verruimd worden, zoals **struinpaden** als onderdeel van het wandelnetwerk. In overleg met eigenaren worden zo mogelijk ook terreinen van derden hierin betrokken.*"	• Nieuwe struinpaden scheppen nog meer versnippering en daarmee verstoring van de natuur. Thans liggen er al fietspaden, voetgangerspaden en paardrijpaden naast elkaar vaak met een strookje bos er tussen. Als daar nog een struinpad naast moet komen blijft geen ruimte over voor “natuur”.
		- "*Voor een **evenwichtig (jaarrond)** gebruik streeft het recreatieschap zo veel mogelijk*	• Jaarrond gebruik betekent **jaarrond** verstoring door geluid en licht. Dit heeft negatieve effecten voor b.v. wintergasten (plas Zomerdel) en vleermuizen.

1 Wij nemen aan dat het recreatieschap hier het Huygendijkbos bedoelt.

		naar het gedeeld (kunnen) benutten van de voorzieningen. Dat heeft een positief effect op de aanleg- en onderhoudskosten."	De genoemde jaarronde recreatie is hierbij een duivels dilemma. Jaarronde verstoring (het ontbreken van rustperiodes) versnelt de reeds geconstateerde achteruitgang in aantallen en soortenrijkdom.
3	Identiteitsbepaling en Gebieds-marketingplan (boven)regionale bekendheid.	Bldz. 16: – *"Het recreatieschap wil "meer (boven)regionale bekendheid voor de gebieden en voorzieningen en evenementen in het Geestmerambacht en het Park van Luna.*"	• De gebruikers nu zijn vooral bewoners van het HAL-gebied en die hebben **niet** aangegeven dat er meer landelijke (bovenregionale) voorzieningen moeten komen. • Gebiedsmarketing legt beslag op schaarse financiele en personele middelen van het recreatieschap en leidt tot hogere lasten voor de beide deelnemende gemeentes.
4	Energie en klimaat	Bldz. 18: - "*Stimuleren van duurzame en circulaire land- en tuinbouw*" - "*Energieopwekking uit het beheer van het gebied (biomassa als restproduct)*" - "*Voor de waterplassen zal de haalbaarheid worden onderzocht voor het plaatsen van **drijvende zonnepanelen en van zonnepanelen bij oevers."*** - *"Verfijnen van de zoekgebieden voor **windturbines** met in acht neming dat deze in dit gebied slechts beperkt zijn in te passen: de meren trekken veel water-, trek- en weidevogels aan.*"	• Goede passende ontwikkelingen met Fruittuin, Voedselbos, Pluktuin. • Uit de discussie over vergroening van de energieproductie blijkt dat biomassa niet langer gezien mag worden als CO2-neutraal. • Drijvende zonnepanelen, zonnepanelen op de oevers en windturbines hebben effecten op natuur- en landschapswaarden. Die effecten dienen vooraf onderzocht te worden. Daarnaast wordt voorbij gegaan aan de uitspraak van de gemeenteraad Langedijk dat Res ontwikkelingen niet in het Geestmerambacht mogen gaan plaatsvinden.
5	Omgevingsplan recreatiegebieden	Bldz. 20: A "*De gehele visie vertalen in een omgevingsplan.* B *In het omgevingsplan het huidige en voort te zetten gebruik voor natuur en voor recreatie-toerisme in passende en beschermende bestemmingen en gebruiksdoeleinden vastleggen.* C *In het omgevingsplan een aantal nieuwe*	• Aangegeven wordt dat er vooraf met gemeenten en provincie overlegd gaat worden. In een Omgevingsplan is juist de inbreng en participatie van omwonenden van belang en dient transparant geregeld te worden.

		bestemmingen opnemen voor bescherming van nieuwe of gewenste natuur- en landschapswaarden en voor recreatieve, toeristische en maatschappelijke bestemmingen, de mogelijkheden voor gebruik als horeca, en bijbehorende voorzieningen als parkeren, routenetwerken, watergangen e.d." – *" Plan-MER is voor de afzonderlijke ontwikkelingen niet noodzakelijk. "*	• Een Plan-MER is een nuttig hulpmiddel om overzicht te verkrijgen over de milieu-effecten van de beoogde ontwikkelingen. De visie, de beoogde ontwikkelingen en het concept Uitvoeringsplan behoren in hun samenhang beoordeeld te worden. Wij dringen er bij u op aan een Plan-MER uit te laten voeren.
6	Extra inkomsten	Bldz. 22: - *"Behalen van zoveel inkomsten, dat de extra participantenbijdrage beperkt blijft tot € 480.000, dan wel zoveel lager als haalbaar wordt geacht."* - *"Indien over enkele jaren blijkt dat er geen draagvlak is voor nieuwe extra toeristisch-recreatieve bedrijvigheid in de recreatiegebieden, is nader beraad over dit project wellicht noodzakelijk."*	• De vraag werpt zich hierbij op of het bestuur van het recreatieschap zelf wel vertrouwen heeft in de plannen. Verkenning naar extra inkomsten in 2021 heeft niet tot resultaat geleid. Er is onzekerheid over verwachtte inkomsten. • Dit is een Disclaimer. Wij herkennen de reële risico's zoals genoemd in de risicoparagraaf..
7	Ontvangstgebied Zomerdel Noord	Bldz. 23: - "*Bij het ontvangstgebied hoort de locatie van het Beach Park.* *Deze wordt zo mogelijk vooruitlopend op de planvorming van het ontvangstgebied ontwikkeld met een eigen planologische procedure.*" - "*Ruimtelijk-economische strategie voor bovenregionale publieksvoorzieningen zoals verruimde horeca, vergader- en*	• Al eerder is door ons aangetoond dat een Beach Park niet past binnen de NNN-status van het gebied. • Om een plan goed te kunnen beoordelen dient niet alleen een samenhangend ontwerp, maar ook een kaderstellend Natuurbeheersplan aanwezig te zijn. • Zoals eerder vermeld is uit de raadplegingen van gebruikers gebleken dat de huidige bezoekers niet zitten te wachten op grootschalige bovenregionale publieksvoorzieningen, maar een duidelijke voorkeur

		congresruimte en flexwerkplekken, in combinatie met paviljoen, wellness en landgoedhotel, diverse attracties gericht op gezinnen, toevoegen speciale topattractie.	hebben voor kleinschalige projecten, horeca e.d..
8	Ontvangstgebied Zomerdel Zuid	Bldz. 25: - Zelfde tekst als bij project 7, echter zonder Beach Park	• Idem als bij project 7.
9	Geestmerambacht Evenementen-terrein (de Druppels) en Diepsmeerpolder	Bldz. 27: - "*Het doel van het project is om het evenementen-terrein beter en intensiever te gebruiken*" - *Voor de opwaardering van het evenementen-terrein zal er gekeken worden naar herinrichten,* ***opnieuw begrenzen*** *en inpassen van natuur en waterdoelen.* - "*Meer activiteiten organiseren: 2 à 3 extra jaarlijkse evenementen en eventueel meer activiteiten rondom de Zomerdel*"	• De huidige kaders voor het gebruik van het Evenemententerrein liggen op dit moment vast in het bestemmingsplan Uitbreiding Geestmerambacht. Het gaat nu om 3 grote evenementen en 10 kleine per jaar. Dit leidt nu al -inclusief de periode van op- en afbouw- tot een fors tijdsbeslag waarin de terreinen niet openbaar toegankelijk zijn en natuur geen tijd krijgt te herstellen. • Uitbreiding met extra evenementen heeft grote impact op omgeving (natuur en omwonenden). • Het in gebruik nemen van ook het gebied rond de plas Zomerdel voor evenementen gaat ten koste van de rust, natuur en gebruikers van dit NNN-bestemde gebied.
10	Koele Kreken, inclusief Geestmerloo	*Bldz. 29:* - *"De verdere ontwikkeling heeft als doel (meer) natuurbeleving gericht op weide- en moerasvogels en behoud van open zicht op de duinen.*" - *"Daarbij is er ruimte voor particuliere initiatieven in ruil voor gewenste recreatieve en landschappelijke doelen (waaronder openbare paden) en beheer en onderhoud hiervan. "* - "*Geestmerloo wordt goed aangesloten op de ontwikkellocatie van de Zuidpunt*	• Het bereiken van deze doelstellingen is afhankelijk van de medewerking van particuliere grondeigenaren en daarmee ongewis. • De Nautertogt is net opgewaardeerd met een

		Geestmerambacht zodat de gebieden minder gescheiden functioneren, eventueel verkeerstechnisch afwaarderen van de Nauertogt."	gescheiden fietspad. Er is daarbij vergeten om op bepaalde stukken een voorziening aan te leggen voor wandelaars.
12	Realisatie Groene Loper	Bldz. 32: - "*Het schap pleit ervoor deze groene ruimte niet verder te verstedelijken en te borgen als waardevolle open doorsteek ('stepping stone') tussen de Schermer en de Binnenduinrand.*	• Belangrijk om deze ecologische verbindingszone te behouden èn te versterken.
		– "*De wandel-, fiets- en waterroutes worden gecombineerd begeleid met een ecologische verbindingszone, als onderdeel van het NNN-stelsel. "*	• Wandel- en fietsroutes vormen geen onderdeel van het beleid inzake ecologische verbindingszones en NNN.
		– "*Fiets-wandelroute met aansluiting op Geestmerambacht en Park van Luna langs de Twuyvermolen.*"	• Deze fietsroute is reeds gerealiseerd. Dat geldt ook voor de wandelroute (via het Wandelnetwerk Noord-Holland van de Zuidpunt Geestmerambacht startpunt 60 via de knooppunten 61→ 85 → 76 (Twuyvermolen) → 77 → 79 → 28 → 27 naar startpunt 20 Stad van de Zon, aan de oevers van het meer van Luna en visa versa)
		– "De aanleg van een waterroute voor sloepen en kano's van het centrum van Alkmaar via de nieuwe Alkmaarse woonwijken Vroonermeer Noord en Zuid en het dorp Sint Pancras naar het Kanaal Alkmaar-Kolhorn (via een overhaal).	• Naast de vanwege de diverse polderpeilen te verwachten hoge aanlegkosten voor dit project vragen wij ons af of een dergelijk project past binnen de doelstellingen van de Gemeenschappelijke Regeling Geestmerambacht. • Het in uitvoering nemen van de deelplannen genoemd in deelproject 12 leidt tot hoge investeringskosten en toename van beheers- en onderhoudskosten. Hier staan geen inkomsten tegenover.
13	Ontvangst- en belevingsgebied Park van Luna	*Bldz. 34:* - "*In Park van Luna is één ontvangstgebied dat verder wordt opgewaardeerd als ontvangst- en belevingsgebied.*"	• Ook het "belevingsgebied" Park van Luna biedt onderdak aan flora en fauna. Ook hiervoor graag aandacht in het op te stellen Natuurbeheersplan

14	Gebiedsopgave Park van Luna Oost	*Bldz. 36:* - *Vervolgontwikkeling van drie locaties in het oostelijk deel van het Park van Luna: evenemententerrein Huygendijkbos, ontwikkellocatie Jan Glijnisweg en ontwikkellocatie Poldergemaal* - *Ontwikkellocatie Poldergemaal: In de visie zijn als voorbeeld (eco)lodges en midgetgolf genoemd als te onderzoeken functies.*	• Het Huygendijkbos en de hydrofytenfilter bieden kansen aan natuurontwikkeling. Een onderzoek naar huidige en te ontwikkelen natuurwaarden kan hieraan bijdragen. • Bij deze mogelijk bouwontwikkeling dient rekening gehouden te worden met het NNN-gebied aan de overzijde van de ringvaart. (Gemeente Alkmaar)